

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 469/2017-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť GABANA a. s. v likvidácii, Strojárska 2740, Snina, zastúpenej advokátkou JUDr. Monikou Ilčišínovou, Herlianska 547, Vranov nad Topľou, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II a jeho rozsudkom č. k. 12 C 1/2006-1151 z 25. septembra 2013 a postupom Krajského súdu v Košiciach a jeho rozsudkom sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť GABANA a. s. v likvidácii **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júla 2017 doručená sťažnosť GABANA a. s. v likvidácii (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti

účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) a jeho rozsudkom č. k. 12 C 1/2006-1151 z 25. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) a jeho rozsudkom sp. zn. 5 Co 4/2017 zo 14. februára 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľka v postupe a rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu, ktoré mali porušiť princíp právnej istoty a zásady *res iudicata* tým, že rozhodovali o veci, o ktorej už bolo v minulosti všeobecnými súdmi právoplatne rozhodnuté: „... *nemôže súd nižšej inštancie po 16-tich rokoch vysloviť iný právny názor, keď v danej veci konali desiatky iných súdov...*“ Zároveň sťažovateľka vidí porušenie zásady *rei iudicata* aj v tom, že zo strany okresného súdu a krajského súdu malo dôjsť k posúdeniu zákonnosti skončeného exekučného konania. Za rozporné so svojím právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy považuje sťažovateľka aj to, že okresný súd rozhodol svojím rozsudkom „*o neplatnosti zmlúv o kúpe a predaji zaknihovaných cenných papierov a nie o neplatnosti prevodu 647 kusov akcií [redacted] ktorého sa žalobca v konečnom dôsledku domáhal*“. Uvedeným rozhodnutím došlo podľa názoru sťažovateľky „*k prekročeniu rámca konania vymedzeného žalobcom a súd rozhodol mimo predmetu konania*“, čím malo dôjsť k porušeniu zásady „*ne ultra petitem*“. V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namieta aj porušenie základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré malo nastať tým, že žalovaný v 6. rade nedal okresnému súdu súhlas na konanie v jeho neprítomnosti.

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov

6. Ústavný súd skúmal sťažnosť z viacerých hľadísk a na základe informácie podanej okresným súdom zo súdneho spisu zistil, že sťažovateľka podala proti namietanému rozsudku krajského súdu 10. júla 2017 aj dovolanie, o ktorom ešte nebolo rozhodnuté.

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí,

že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. Ak sa za tejto situácie sťažovateľka domáha ochrany uvedených práv na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a zároveň aj na ústavnom súde, musí byť jej sťažnosť odmietnutá pre predčasnosť, pretože o ochrane ňou označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáha, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

9. Ústavný súd preto zaujal názor (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 64/2010), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolania či dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie takejto sťažnosti považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010 a tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54, alebo vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48).

10. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2017